

ELOFIZETES
HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy évre ... 150 Lei.
 Fél évre ... 75 Lei.
 Egy negyed évre 87-50 Lei.
 Egy óra ... 12-50 Lei.

Nyilttéri közlemények
 megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG
 Aradi és csanádi egyesül-
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 157.
KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 Boulevardul Regele Ferdi-
 nand L. (József tőh.-nt 22-
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1920.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Kedd, december 28.

Ferdinánd király amnesztiát ad

BUCURESTI. Az *Indreptarea* jelentő: Január elején a román királyon ünnepre **Ferdinánd** királynak egy nagyobb kegyelmi rendelete jelenik meg. A hadügy-miniszterium igazságügyi osztályában, valamint az igazságügy-miniszteriumban már előkészítik a királyi gráciára vonatkozó anyagot. Az amnesztia rendelet lényeges ügy politikai, mint egyéb bűntettek elkövetőire terjed ki, de ezidőszent a rendelet fix hatálya még ismeretlen. A rendelet rövidesen nyilvánosságra kerül.

Take Jonscu lemond.

Goldis nem vállal miniszterséget
BUCURESTI. Demokrata körökben arról beszélnek, hogy **Take Jonscu** legközelebb kilép a kormányból. Valószínűnek tartják, hogy **Take Jonscu** a föderáció élére áll.

BUCURESTI. A kormány az erdélyi miniszterséget tudvalevőleg felajánlotta **Goldis** Lászlónak, aki azonban visszautasította a felajánlott tisztséget.

BUCURESTI. A kormányban beálló változásokkal kapcsolatban közlik, hogy **Athanaziu** valószínűleg átveszi a közlekedésügyi államtitkárságot. A nemzetiségi államtitkárságot csak akkor töltik be, ha azt a parlament már megszavazta. Kormánykörökben arról is beszélnek, hogy **Titulescu** pénzügyminiszter legközelebb kilép a kormányból.

Olasz tábornokok

D'Annunziohoz pártoltak.

TRIEST. *Millo* tengernagyot, *Bucci* ellentengernagyot és *Tarallo* tábornokot, amikor a Záranál horgonyzó hadihajóra mentek, a legénység elfogta és Fiumébe szállította. Mindhármán csatlakoztak **D'Annunzio**hoz.

MILANO. *Bassalo* képviselő kiegészítő javaslatokat nyújtott **D'Annunzio**nak, ez azonban továbbra is hajthatatlan maradt. **D'Annunzio** arra a reményre alapítja ellentállását, hogy az olasz kormányválság rövidesen kitör.

Kitiltott szociálista

képviselők.

LYON. A cseh-szlovák parlamentben lezajlott legutóbbi botrányok miatt a képviselőház a német szociálista követeket több napra eltiltotta az ülésterem látogatásától. Egyben a német nemzetiségi képviselők obstrukciója miatt a parlament határozatot hozott, amelyben az obstrukciót elítélte.

Arad konzulátusi székhely. Utlevelek látta- mozása Aradon

Rövid néhány nap múlva Románia felveszi a diplomáciai összeköttetést az összes volt ellenséges államokkal. Budapesten elfoglalja helyét a román követség és Bucurestibe is rövid idő múlva meg fog érkezni a magyar követ személyzetével. Ezzel normális mederbe terelődik az államok között úgy a politikai, mint a kereskedelmi érintkezés. Románia és Magyarország közös érdeke, hogy a nagyobb kereskedelmi gócpontokban kölcsönösen konzulátusokat állítsanak fel, amelyek minden irányban megfogják könnyíteni a két ország előreláthatólag szoros kereskedelmi kapcsolatát. **Arad, mint határváros, egyik legfontosabb állomása lesz a külföldi konzulátusoknak.** Magyarország részéről értesülésünk szerint a rendes diplomáciai viszony felvétele után rövidesen megérkezik **Aradra a konzulátus**, melynek hatásköre kiterjed Arad, Temes- és Biharmegyékre, továbbá a volt Csanád és Békésme gyeromán imperium alá került területeire. **Az aradi konzulok fel lesznek hatalmazva utlevelek látta-mozására**, ami nagy mértékben megkönnyíti majd a külföldre való utazást. Azután még csak arra lesz szükség, hogy a külföldre szóló utlevelek kiállítására felhatalmazást nyerjen az aradi prefektura, mert az állam érdeke is azt kívánja, hogy a nyugat felé irányuló személyi és kereskedelmi forgalmat ne tegye súlyosabbá egy-egy hosszadalmas bucarestii út, mely sok felesleges idővesztéssel, munkával és költséggel jár. A külföldi konzulátusok számára megfelelő helyiségekről kell gondoskodni, ami a mai lakásvi-szonyok mellett nem könnyű dolog lesz Aradon.

Nem bántják a magyar szobrokat. Goga miniszter nyil- latkozata.

Nemrégiben — mint azt már jelentették a lapok — a se-pedig **Satmareről** (Szatmárról) érkezik a híradás, hogy **Kölcsy Ferencnek** az ottani református templom kertjében álló márványból készült mellszobrát lerombolták. A szobor legnagyobb része eltűnt, csak az oszlop maradt meg és a mellrészéből néhány csonka darab. A rendőrség megindította a nyomozást. Ebből az alkalomból a **Pesti Napló** bucaresti tudósítója beszélgetést folytatott **Goga Octavian** szépművészeti miniszterrel, aki a következőket jelentette ki:

— Az erdélyi magyarság műkincseire a kormány nem akarja rátenni a kezét, nem bántja a magyar szobrokat. A segesvári **Petőfi-szobor** eltűnése rejtélyes a román hatóságok előtt. Most kutatnak az eltűnt szobor után és ha megtalálják, gondoskodni fognak arról, hogy a legfinnyesebb formában visszakerüljön arra a helyre, ahol azelőtt állott.

Apponyi memoárt ír. A csehek nem enge- dik birtokára.

BUDAPEST. Gróf **Apponyi Albert** emlékiratain dolgozik, a melyek fél évszázadot ölelnek fel. Az emlékiratok egy időben magyar és német nyelven jelennek meg. Mindkét nyelven maga írja memoárjait **Apponyi**, akinek munkabírására jellemző, hogy egy délelőtti magyar, német és francia nyelven ír cikket, délután pedig magyar és angol közleményt.
 — Még nem látom elérkezettnek az időt — mondotta — hogy

Emelkedik a leu kurzusa.

PÁRIS. szikratávirat decem-ber 25-ről. Dollár 16.82. Leu 23.50, márka 24.25. **A leu árfolyamában újabb javulás várható.** Érdekes, hogy 23-án a leu még 22.40-en állott és két nap alatt ismét arra a nivóra emelkedett, a melyen hó-

napokkal ezelőtt állott. **Bucuresti.** A párisi pénzpiacról érkezett táviratok hatásaként a külföldi valuták árfolyamai csökkennek. A dollár kurzusa igen lanya üzletmenet mellett 68 lei, a márkáé pedig 1.03. **Arad.** Az itteni valutapiacra a bucarestiihez igazodván, a dol-

lár kurzusa 68-on áll. Márka 1.05. **Timisoara** (Temesvár.) Dollár 69, márka 1.05.

Hegedüs Loránt — a korona javulásáról.

BUDAPEST. **Hegedüs Loránt** pénzügyminiszter tudósítónk előtt tett nyilatkozatában kijelentette, hogy exposéja elérte azt, amit kívánt. Az exposénak hatása már mutatkozott, amennyiben a budapesti piacon a külföldi valuták túlságzott árfolyama leesett. Kijelentette a miniszter, hogy a tervbe vett új adóknál sem nagyobb adót, sem újabb adónemeket nem tervez. A korona áruhá-
 nását sikerült megállítani és reméli, hogy márciusig minden esetre javulni is fog a kurzus. A vagyonválság birtokába akkor jut az állam, ha az elmaradt állami tartozások kamatait kifizetheti. Ennek hatása kétségtelen lesz a külföldön. A jövő év első felében, de legkésőbb júniusban megszűnik a bankóprés munkája s ebből valószínűleg az következik, hogy a korona kurzusa tovább fog javulni.

LEGUJABB.

(Négy száz tanu a Tisza-perben.) **Budapest.** A Tisza-perben a vádtanács eddig 140 tanut hallgatott ki. A tanuk száma eddig 360, de amíg főtárgyalásra kerül a sor, ez a szám 400 lesz. A főtárgyalás előreláthatólag február elején lesz. **Friedrich** István szerepe a Tisza-perben még nem tisztázódott.

(Magyarul is beszélhetnek a képviselők.) **Bucuresti.** A kamara elnöke tudomására hozta a nemzetiségi képviselőknek, akik nem tudnak románul, hogy anyanyelvüket is használhatják a parlamenti vitákban. Beszédüket a kamara egy kijelölt tagja román nyelvre fogja lefordítani.

(Ausztria romániai követe.) **Bucuresti.** A király tegnap fogadta kihallgatáson Ausztria romániai követét, meghatalmazott miniszterét, **Storck** Vilmost s a kíséretében levő **Wollgruber** Alois követet. Az új követ megbízó levelét átadta **Ferdinánd** királynak.

(Beteg a magyar miniszterelnök.) **Budapest.** Gróf **Teleky Pál** miniszterelnök megbetegedett. Orvosai tanácsára az ágynak kell őriznie.

(A budapesti lapok ára.) **Budapest.** A lapkiadók szindikátusa elhatározta, hogy valamennyi lap ára január 1-étől kezdve 2 korona lesz.

(Negyven millió hagyomány egy városnak) **Pozsony.** **Burger** István itteni földbirtokos, aki bal-eset következtében meghalt, végrendeletében 40 milliónál nagyobb vagyonát Nyiregyháza városra hagyta. Ezt azzal indokolja, hogy visszaadja a magyar nemzetnek azt, amit ősei szereztek.

Irodalom és művészet.

Gyermekdelután a Kulturpalotában

Zsúfolt nézőtér tapsolta végig a Növédelmi Hivatal által rendezett vasárnapi gyermekdelután műsorát. Kipirult izgatott gyermekarcok, táncok, sok szín és vidám gyermek kacagás töltötte be a hatalmas termet. Pál Aranka kedvesen előadott balettánc kezdte meg az előadást. Vásárhelyi Gyurka zongorakísérete mellett. Ásványi Juliska, Klein Klárka szintén balettáncokat adtak elő nagy sikerrel. Szentgyörgyi Elvira sok gyakorlatra váltó ügyességgel gyermekdalokat énekelt. Heitz Baby és Mici táncos és Kiszely Gizi zongorajátéka nagyon tetszett a közönségnek. Bodnár Klári spanyoltánc korábbi sikereihez méltóan frenetikus hatást váltott ki. Az est fénypontja Schwarz Klárka hegedűjátéka volt. Stern Magda zongorakísérete mellett. Az est második része a tulajdonképeni mesedélután volt. A megelvénedett meseképek elővárasztották Andersen csodáit. A meseképeket Stauber Vica hatásos táncos prólogja előzte meg. A nagymama szerepében Fleppesné H. Józsa érdemelte ki a közönség hálás elismerését. Körülötte aradi urileánykák és kis fiúk játszották a meseképek unokáit.

A színház heti műsora.

Kedd: Troubadour. (C. bérlet.)
Szerda: Pillangó főhadnagy. (A. bérlet.)
Csütörtök: Pillangó főhadnagy. (B. bérlet.)
Péntek: Lumpaciús vagabundus. (C. bérlet.)
Szombat d. u.: Csárdáskirálynő. Este: Lumpaciús vagabundus. (A. bérlet.)
Vasárnap d. u.: Vereshaju, népszínmű. Este: Cigánygrófnő. (B. bérlet.)

* Szilveszter estéjén a Lumpaciús vagabundus című nagyszerű énekes bohózatot mutatja be a színház. Az felvonásában egy nagyszabású hangversenyt állították be, amelyben csaknem az egész színház közreműködik.

* Troubadourt eleveníti fel kedden este a színház. A nagy Verdi opera főszerepeit ezúttal is Váradi Margit, Szegő Lili, Takács, Barics, Ladizslai és Faludi éneklék.

* A népszerű Pillangó főhadnagy budapesti mintára eredeti beállításban látja viszont szerdán az aradi közönség. Az új betanulásban színtre kerülő elsőrangú operett iránt olyan nagy érdeklődés nyilvánul meg, hogy a direktió két egymásután estére műsorra tűzte azt.

* A Cigánygrófnő vasárnapi repri-zén mindkét kedvenc énekes bonvivántjában gyönyörködni fog a közönség, mert a cigányprimás szerepét ezúttal először Jakabffy Dezső játssza. A többi főszerepet Horváth Mici, Szegő, Barics, Várnay és Győző játsszák.

* Irodalmi ünnepet tart a jövő héten az aradi színház, amikor Rákosi Jenő 50 éves írói jubileuma alkalmából a Magdolnát mutatják be. Az ünnepi előadás bevezetésül Krenner Miklós dr. felolvasást tart Rákosi Jenőről.

* A csendes lakó a Modern Kabaré nagy sikerű új bohózata ma kerül másodszer bemutatásra. A kacagtató bohózatban különösen Nádassynak, Váradynak és Réthy Irénnek van hálás szerepe a közönség valóságos végig kacagja a kitűnő szereplők pompás játékát. Ma kerül utoljára színtre „A süketnek kell lenni” című nagyszerű bohózat. Szerdán pikáns műsor csütörtökön Várady hucsuflépte.

* Szegő Lili és Forrai Mihály Szilveszterkor a Fehér Kereszt nagytermében tartandó zárkörű táncestélyen szenzációs új táncokat mutatnak be. Fellépnek még Bajtint Béla, a budapesti Vig-

Románia nem akar háborút. A nagyvezérkar a rémhírekről.

CLUJ (Kolozsvár.) A bucures-tii nagyvezérkar 2996—1920. szám alatt átiratot küldött a belügyi államtitkárságon működő rendőrigazgatósághoz azzal a megbizással, hogy azt a rendőrprefektúra útján adja a nagyközönség tudomására. A rendőrigazgatóság a nagyvezérkar közleményét a következőképen hozza nyilvánosságra:

— A nagyvezérkar meg akarja nyugtatni a közönséget, az elterjedt háborus hírekkel szemben. Figyelmeztet mindenkit arra, hogy azok a katonai sorozások, amelyek eddig történtek és a melyeket ezután fognak elrendelni, nem jelentik azt, mintha Románia háborúra készülne. A lovak és az autók összeírása, a hadászati felszerelések számbavétele szintén nem háborus célt szolgál.

A katonai nagyvezérkar ezekkel az intézkedésekkel csak azt akarja megtudni, hogy az ország területén mennyi katonai szolgálatra alkalmas emberi, állati és műszaki anyag van. Az ilyen informatív jellegű összeszámlálás bizonyos időközökben minden országban megtörténik. Ezért teljesen indokolatlan és felesleges minden háborútól való félelem. Senki ne terjesszen tehát háborus híreket, mert ezek amugy is alaptalanok és csak ártanak az egyének és az államnak.

A nagyvezérkar december 13-án bocsátotta ki a hirdetményt Bucurestiben és azt az egész országban szétküldte. Valószínű, hogy a hirdetmény a közeli napokban Aradon is falragaszokon megjelenik.

Vasuti összeköttetés Erdély és Olaszország között.

BUCURESTI. Bailescu új-építési miniszter törvényjavaslatot nyújtott be a kormányhoz Erdély délvidekének, különösen Krassómegeye gazdag bányavidékének alaposabb kiaknázására. A miniszter azt az előterjesztést teszi, hogy építsenek ezen a vidéken olyan vasúthálózatot, a melyvel Szerbia és Olaszország felé jobb összeköttetést kapunk.

A javaslat két vonalát ajánl. Az egyik Resica—Karánsébes és Petrozsény között épülne és főleg közszállításra volna alkalmas, a másik Mehádia, Bázias, Bozovics és Fehértemplom fontos gócpontokat kötné össze és ez a vonal a balkáni államok és az Olaszország felé irányuló közvetlen forgalmat bonyolítaná le.

opera volt művésze, B. Laruga Stefi színésznő, Deák Kornél az ismert kitaláló komikus, akik ez estén mutatkoznak be először az aradi közönségnek. A gazdag műsor után tánc reggeliz. Jegyek előre válthatók a Forrai táncakadémia irodájában a meghívó felmutatása mellett, a Fehér Keresztben délután 3—6-ig.

A magyarság aktivitása.

CLUJ. (Kolozsvár.) A romániai magyarság, mint nemzetiségi kisebbség a karácsonyi ünnepek után politikai aktivitásba lép és hatósági engedéllyel nagygyűlést tart, amelyen a magyarság igazi vezetői egységes és összetartó nagy organizációt alkotnak meg.

Volt férj és vőlegény

(Verekezés a kózzón.)

Tegnap délután hangos szóváltás vonta magára a kózzói közönség érdeklődését. Csakhamar hatalmas csoportosulás támadt két hevesen vitákozó fiatalember körül. Egy M. Fereac nevű fiatalember, miután megérkezett az angol hadifogságból, itthon szabályszerűen elvált feleségétől. A törvény a gyermeket az asszonynak ítélte és a férfi kénytelen volt belenyugodni a megmáshatalomba. Tegnap a kózzón sétált és találkozott volt feleségével, aki M. Frigyesrel sétált. A volt férj megállította őket, szemrehányásokat tett az asszonynak és kérte, hogy legalább gyermekükre való tekintettel ne sétáljon más férfakkal. Az asszony hivatkozott arra, hogy a vele sétáló fiatalember a vőlegénye, de ekkor már a szóbanforgó fiatalember is előrel-

pett és izgatott hangokban kérte ki magának a vőlegényét. A két fiatalember között történt az összeccsapás, ami azonban két tiszt gyors közbelépése következtében eredménytelen maradt. A tömeg szétoszlott, de csakhamar összeverődött a Központi szálló előtt. A volt férj a szóváltás hevében előszedte zsebében levő kis acéltörjét és a vőlegényt megszurta az arcán úgy, hogy a tör megdőbült. A rendőrség mindkettőjük ellen utcai botrány okozása miatt megindította az eljárást.

Otven vagon olcsó cukor.

Nedelcu Miklós városi tanácsnoknak, aki néhány napot Bucurestiben töltött, a Credit Lyonnais párisi bank ottani képviselője írásbeli ajánlatot tett ötven vagon cukor szállítására. A cég arra kötelezi magát, hogy kilónként 19.05 leierért elsőrangú cukrot szállít. A szállítás költségeit és veszélyeit a cég viseli s így a cukor Aradon kerül 19.05 leibe. Ha a cég a rendelést január 1-ig megkapja, a cukrot két hónapon belül leszállítja Aradra. Abban az esetben, ha a cég nem tudná kötelezettségét teljesíteni, a város a cég kárára a cukrot bármelyik más cégtől megrendelheti. Erről különben a cég hajlandó nagyobb összeget is deponálni a város által megjelölt pénztintézetnél.

AZ ARADI KÖZLÖNY
bekapcsolt telefonszám 151.

HIREK.

Gyulay Pál ismeretlen utirajzal.

BUDAPEST. A budapesti filológiai társaságban Papp Ferenc bemutatta Gyulay Pálnak eddig ismeretlen erdélyi utirajzeit. Gyulay Pál a négy folytatásból álló cikksorozatát névtelenül jelentette meg a Pesti Napló 1851. évfolyamában. Felfedezésük annál értékesebb, mert telve vannak korszerű politikai és irodalmi vonatkozásokkal. Így például leírja azt is, hogy meglátogatta Arany Jánost és beszélgetést közöl az utirajzokban Arany Jánossal és Petőfivel. Gyulay eddig nem ismert munkája rövidesen könyv alakban is megjelenik.

— (A trónörökös előléptetése.) Bucuresti. Carol trónörökös ezredessé léptették elő. A trónörökös néhány nap múlva Brasovba (Brassóba) utazik, ahol az ottani vadászrezd parancsnokságát átveszi.

— (Felfüggesztett király-párt.) Budapest. Ferdinand Gyula belügyminiszter felfüggesztette az önálló nemzeti királyság pártjának működését. A miniszter rendelkezésére az a körülmény kész-tette, hogy a párt agitációját időszzerűtlennek és károsnak tartja.

— (Jugoszláviában tilos az interpelláció.) Belgrad. A délszláv parlament új házszabályai értelmében az interpellálás joga megszünt és csupán kisebb terjedelmű kérdések intézhetők a miniszterekhez. Ilyen kérdéseket hetenként csak háromszor lehet intézni.

— (Bevonják az osztrák bankjegyeket.) Bécs. Kereskedő körökben az a hír terjedt el, hogy január folyamán új bankjegyeket bocsátanak ki és a régieket bevonják. A hírszélés szerint 100 régi koronaért 49 új koronát adnak. Az új bankjegyek már elkészültek.

— (Ciorogariu püspök.) Bucuresti. Coanda tábornok és Ciorogariu püspök állapota állandóan javul. Ciorogariu püspök legközelebb elhagyja betegágyát és Oradeamarera (Nagyváradra) utazik. Coanda tábornok utókurára Nizsába megy.

— (Vasuti szerencsétlenség.) Giurgiu. E hó 24-én este 6 órakor a Giurgiu—Videte vasuti vonalon nagy vasuti szerencsétlenség történt. A 414-es számú személyvonat Giurgiu állomás előtt a váltó szerkezet elomlása miatt állt meg. A vagonok egy része felborult, minek folytán az utasok közül egy meghalt és igen számosan megsebesültek.

— (A kávéházak és vendéglők árai.) Lucaciu Lajos városi másod főjegyző, az árelenőrző-bizottság tagja felhívja az összes aradi kávéházak és vendéglők tulajdonosait, akiknek helyiségeiben nem étlap szerint szolgálnak ki, hogy az ételek és italok jegyzékét feltűnő helyen függesszék ki.

(A telekértékelő-bizottság új tagjai.) Dr. Moldován Silvius prefektus a telekértékelő-bizottság új tagjaivá Blaskovics Istvánt, Tabakovits Emilt és Reinhardt Gyulát nevezte ki.

(Vilmos excelszárt elengedi Hollandia.) Bécs. Hír szerint a holland kormány kijelentette, hogy, amennyiben a német birodalom kívánja, nem ellenezné Vilmos excelszár és a volt trónörökös visszavételét Németországba.

(Újévkor lép életbe az új vasuti tarifa.) Közöltük a bucu-vasuti vezérigazgatóság rendelkezését, a mely szerint a C. F. R. vonalain december 25-től a tarifa 100 százalékkal emelkedik. Ma arról értesülünk, hogy az új árszabás csak január 1-én lép életbe.

(A volt görög király vagyona.) Páris. Atheni jelentés szerint az atheni törvényszék Manos aszsonynak, Sándor király özvegyének ítélte oda az elhunyt király egész vagyonát.

(Középamerikai Egyesült-Államok.) Basel. Guatemala, Honduras, Sansalvador, Nicaragua, Costarica megalakították a Közép-amerikai Egyesült-Államokat. Ezeknek az államoknak közös lobogójuk és közös külügyi képviselőjük lesz.

(Az árelenőrző bizottság meletti.) A törvényszék mellett működő árelenőrző bizottság Kévs Tájézt gyufadrágításért 100 leire, öz. Neumann Ignácné Urbán Iván-utcai szatócsot pedig, mert a kracherlit 3 leiert árulta, 100 leire ítélte.

Magas arany- és ezüstárak. Bécs. Az arany ára a magánforgalomban jelenleg 230000 korona kilogrammonként. Az ezüstnek ára 7-8000 korona között van. Az állami beváltási díj az aranyra 120000 korona, az ezüstre 5000 korona kilogrammonként. Rendkívül emelkedett a platinának az ára is, amelyet most 1,200,000 koronáért, sőt ezen felül is adnak kilonként.

(Szülésznök jelentkezése.) A városi orvosi hivatal ismételtén felhívja az összes aradi szülésznököt, hogy a legrövidebb időn belül okleveleikkel jelentkezzenek.

(Utlevelék.) A városi prefekturán a következők vehetik át utlevelüket: Körösi György, Pibfinger Ede, öz. Hofbauer Lászlóné és Fritz Miklós.

Leártóztatták Kun Béla bizalmasát. Oradea-Mare (Nagyvárad.) Carp Constantin őrnagy, a vadászhadtest királyi biztosa a napokban Artenescu Aurél személyében veszedelmes kommunistát tartóztalt le. Artenescu Turnseverinből való és a román hadsereg szökött katonája. Beigazolódott, hogy Artenescu a magyar vörös hadseregben harcolt és bizalmasa volt Kun Bélának. A politikai rendőrség folytatja a nyomozást.

Pascutiu aradi vasutigazgató marad.

Megírta az Aradi Közlöny, hogy az aradi üzletvezetőség ittmaradásával egyidejűleg a bucu-restii vasutigazgatóság Francu satumarei (szatmári) igazgatót nevezte ki Aradra. Ezt az intézkedést megváltoztatták és ismét dr. Pascutiu Traján igazgatót helyezték vissza az aradi üzletvezetőség élére. Dr. Pascutiu tegnap délelőtt érkezett vissza Bucures-tiből és ma reggel már át is vette hivatalát titkárával, Drugarinnal együtt, aki szintén visszatért Bucures-tiből. Francu satumarei (szatmári) igazgató pedig,

Eljegyzések. Gog Nuska urleányt Pankotáról eljegyezte Wiesenmayer Vilmos, földbirtokos Ujszentannáról. (Minden külön értesítés helyett.) — Kárpáti Licus és Balajthy Béla pü. számellenőr Arad, jegyesek.

A képző- és iparművészeti szalon állandó kiállításokkal biztosítja a legkiválóbb erdélyi képző- és iparművészek megélhetését és jövőjét. Állandó elárusítóhely képző- és iparművészek számára. Aukcióra kerülnek: képek, aquarellek, szobrok, miniatűrök, fadaragványok, fémdíszműtárgyak, butorok, modern himzések, battik-munkák, börtárgyak, selyem, és pamut varratások, csipkék, gyermekjátékok és régi-ségek. A szalon úgy kiállításra, mint eladásra magánosoktól is elfogad művészi munkákat. Ez az intézmény hízogot pótol, mert állandóan fejleszti az izlést, fokozza a szép és nemes megértését. A közönség támogatása és szeretete e kulturintézmény, erőssége, de egyszerű megvalósítása érdekében.

(Állásából elbocsátott polgármester.) Brasov (Brassó.) Crisan Zacharias, sepsiszentgyörgyi polgármester, ez év június 15-én szabadságra ment és azóta állásába nem tért vissza. Hosszu szabadságát felettes hatósága megszokta és felszólította, hogy állását azonnal foglalja el. Mivel Crisan ennek nem tett eleget, állásáról lemondottnak tekintették és utasították a városi adóhivatalt, hogy fizetésének folyósítását azonnal szüntesse be.

A bolsevisták boszúja a Krimben. Bucures-ti. A Renastereanak jelentik, hogy a Krimben a bolsevisták rettenetes bosszút vettek a lakosságon, amiért vendégszeretetet tanusított Wrangellal szemben. Két hét alatt 13000-nél több polgárt és katonát végeztek ki. Sebestapolban valóságos mészárlást végeztek és kivégezték az utolsóig azt az 500 kikötőmunkást, akik segítettek Wrangel csapatainak behajózásában. Már az első napokban százával mészárolták le a hát ramaradt polgári és katonai lakosságot.

Belefűt a patakba. Az aradi törvényszéknek telefonon jelentették, hogy Brádon Bláj János befűt a patakba. Dr. Sommer Nándor vizsgálóbíró, mivel nem írog fenn büntény esete,

melvel Satumaren (Szatmáron) csak forgalmi kirendeltség marad — Clujon (Kolozsváron) kap speciális beosztást. Az aradi üzletvezetőség butorainak egy részét az üzletvezetőség feloszlásával kapcsolatban Timisoarara (Temesvárra) szállították. Az üzletvezetőség meghagyásáról szóló rendelet az elszállított anyagok és butorok visszaszállításáról is intézkedik. Az aradi üzletvezetőség ma visszakérte butorait és a házgondnok ma Timisoarara (Temesvárra) utazott, hogy a butorokat átvegye.

megadta a szükséges temetési engedélyt.

(Előjárósági pályázatok.) Megírta az Aradi Közlöny, hogy dr. Angel István helyettes polgármester ma Clujra (Kolozsvárra) utazik és magával viszi a lejárt előjárósági állások pályázóinak névsorát is. Dr. Angel ma el is utazott, de a névsort nem vihette magával, mert az összes pályázatok még nem érkeztek be. Dr. Robu János polgármester ma sürgönnyel kapott, melyben értesítik, hogy vidékről még több pályázat érkezik. Dr. Robu kijelentette, hogy miniszteri rendelet szerint a pályázat lejártának napján feladott pályázatokat is figyelembe kell venni.

Halálozás. Laubner József, a Duna Altalanos Biztosító R. T. aradi fiókjának nyugalmazott ügyvezető titkára vasárnap délután 75-ik évében elhunyt. Temetése kedden délután 3 órakor lesz Orczy-utca 6. számú gyászházból.

A Smay-féle ártézi fürdő állandóan nyitva van.

(Kun Béla emberei.) A kamara ülésén Sturza meginterpellálta a belügyminisztert, miért türik, hogy Clujon (Kolozsvárt) Kun Béla hívei szabadon járjanak és még lapot is szerkesszenek. Ezek közül többen még most is kommunista propagandát üznek és az anarchista szervezeteknek tagjai. Kívánja, hogy utasítsák ki őket az ország területéről.

Harminc százalékos osztalék. Berlin. A Deutsche Überseebank a múlt év 6 százalékos osztaléka helyett 30 százalékos osztalékot fizet.

Könyvtárakat, hangjegyeket és festményeket vesz Kerpel.

A képző- és iparművészeti szalon szenzációs állandó kiállítása díjtalanul megtekinthető délelőtt 10-től 1 óráig és délután 3-tól 7 óráig a Kulturpalota kistermében.

Arverés a vasútnál. Az aradi hadi-anyag raktár december 30-án Arad állomáson arverést tart, ahol az alábbi anyagok kerülnek eladásra: 42 faedény, 239 különböző taliga, 3 szánkó, 5 szekér, 80 pár bakancs, 60 pár kaptata, 72 pár cipőzsinór, 4 gyapjúfűsű, 4000 széklyab, 7 varrógépláb.

Feloldották a város buzáját

Megírta az Aradi Közlöny, hogy Nedelcu Miklós városi tanácsnok a város buzájának elszállítás ügyében Bucures-tibe utazott. Ma érkezett haza Nedelcu tanácsnok, aki utazásának eredményéről a következőket mondotta munkatársunknak:

A város ötven waggon buzáját Caracalban a katonaság foglalta. — Sikerkül kieszközöltem, hogy Arad városa rövid időn belül vasuton szállítva hatvan vagon buzát kapjon. Ezenkívül ötvenhárom waggon uszály hajókban elhelyezve Turnseverin és Orsova között áll. Intézkedés történt, hogy a buzát az uszályhajókból waggonokba rakva minél előbb Aradra szállítsák.

Ötven eljegyzés — tizennégy házasság.

Az idei karácsonyi ünnepek az igazi szeretet jegyében folytak le. Volt örömmük az aradi leányoknak is, amiről élénken tanuskodik az a meglepő statisztika, amit az anyakönyvvezető hivatal bocsátott az Aradi Közlöny rendelkezésére. Karácsony előestéjén ötven eljegyzés történt a karácsonyfa árnyékában és ötven aradi leány kapott jeggyűrűt ajándékba a jóakarú tündérektől. Karácsony vasárnapján pedig tizennégy fiatal párt eskelett össze. Pap Gyula anyakönyvvezető. Ezek után érthető lesz, ha a sok párlában maradt többi aradi leány is türelmetlenül fogja várni az év ismételt fordulását és bizalommal tekint a Megváltó születésének jövő évfordulójára felé.

Mozi.

A mozgóképszínházak műsora December 28-án az Apollóban: Az álarcos ember. Dráma. — Az Urániában: A bűn lovagjai. Társadalmi dráma.

Az álarcos ember — az Apollóban. Keddtől kezdve rendkívül érdekesítő drámai filmet mutat be az Apolló színház. Az álarcos ember veszedelmes gonosztevő, akit a rendőrség nagy apparatussal keres, de nem tud nyomára bukkanni. Apróhirdetés után társalkodónt keres s Blanc egy megtévedt leány hálijába kerül. Mielőtt azonban a leány felhasználhatná céljaira, annak barátja kimentti őt a veszedelmes helyzetből és a veszedelmes embert a rendőrség kezére juttatja. A történet Nizza azurkék ege alatt játszódik le s így a legszebb tengerparti képekben gyönyörködhetik a közönség.

A bűn lovagjai. Az Uránia színház két napon keresztül nagy sikerrel vetítette Mady Christians, ennek a kiváló színésznőnek a legújabb filmjeit. A közönség alig tudott betelni a pompás művészi filmmel, amely a szezon egyik legértékesebb filmalkotását ismertette meg velünk. A Mady Christians ciklus bemutatását kedden folytatja az Uránia színház. Ez alkalommal bemutatásra fog kerülni Honore Balzac nagy koncepciójú regénye, a bűn lovagjai. A főszerepet Mady Christians mesterien alakítja és játsza. A kép kiállítására elragadó pazar, művészi munka.

Aranyat, ezüstöt bármilyen mennyiségben a legmagasabb áron vesz a **BRANDESZ-féle** Központi Aranybevitő Ékszerész **ARADON,** Bulevardul Regele Ferdinand I. (József fncg.-ut) 12.

Apró hirdetések

Levelezés.

HU BARÁT jelű levél átvehető Wallinger hirdetőjében. 9975

Alkalmazás.

MINDENMEMŐ kézimunkát és cigaret-tartótest vállalk. Cim a kiadóban. 0013

FIATAL LEÁNY mindenek ajánlkozik Aranykéz-utca 7. 5232

HÁZMESTERNEK felvétetik elfoglalható lakással bíró egyén, kinek felesége külön díjazás mellett háziutadókban segédkezne. Cim Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9975

GAZDASSZONY kerestetik Arad melletti gazdaságba női segédtszhez. Ajánlatokat „Gazdaság” címre a kiadó-hivatalba kérek. 5244

URANIA SZINHÁZUNK részére keresünk vállalkozót, aki 4-6 tagból álló szalonzenekart szerezne. Ajánlatokat Apolló irodában leadni kérünk. 5243

NEMETÜL TUDÓ nevelő felvétetik. Balocanu, Bulevardul Regele Ferdinand (József főherceg-ut) 20. 5194

Lakás.

BUTOROZOTT SZOBAT, teljes ellátással keres urinó magányos urnónál, lehetőleg belvárosban. Címek Wallinger hirdetője Lázár-utca továbbit. 9975

Vétel és eladás.

HAT ÉVES, tügyermeknek való crém scheidt ruha, sötétkék télikabát, ezüst cigarettatárcsa eladó. Strada Consistoriului (Batthyányi-utca) 23. szám, I. em. jobbra. 900

HÁLÓSZOJA, modern, teljesen új, búrk fából, eladó. Bővebbet: Engelnél, Lázár Vilmos-utca 2. 9975

LEGSZEBB ES LEGOLCSÓBB karácsonyi ajándékok a Salon Artistiqueben Bulevardul Regina Maria (Andrássy-tér) 21. I. 10351

Ingatlan.

EGY HOLD SZÓLÓ Ségában felszereléssel, szép gyümölcsös eladó. Bővebbet Strada Garagiale (Csiky Gergely-utca) 11. 5235

ELADÓ paulisi hegyen egy hold 60 fűzős termő szőlő. Bővebbet Szentlényfalva 44. Ugyanott 6 darab tiszta hordó eladó. 5234

BORONA-UTCA 46. és 47. számú sarok házak előnyös fizetési feltételek mellett eladók. Bővebbet a kiadóban. 5238

Oktatás.

PERFECT német, francia oktatást és társalgási órákat adok. Bővebbet Határ-utca 4a) 500

Különféle.

RUGANYOS matracot nagyon olcsón készítek elsőrendű anyaggal. Zselezny, Botond-utca 4. 5231

ELVESZETT szombaton este 6 órakor a katolikus templomban, vagy a város-házai egy fekete boa. Becsületos megtaláló kéri, hogy illő jutalom ellenében adja át Dezső-utca 2a) alatt. 5233

ELVESZETT FARKAS KUTYA nagy, nőstény megtaláló, vagy nyomravezető illő jutalmat kap Purgly Lajosné-utca 120. szám alatt. 5237

APRÓHÍRDETÉSEKET az Aradi Közlöny részére felvesz Wallinger István hirdetésfelvételi irodája Lázár Vilmos-utca, Klein I. hirdetés és hírlap irodája Strada Romanului (Zrínyi-u.) és Mandl, Bulevardul Regele Ferdinand I. (Boros Béni-tér) 15. szám alatti papírüzete.

Károlyt Velencében inzultálták.

Gróf Károlyi Mihálynak nemrégiben távoznia kellett Csehországból, ahol már tarthatatlan volt a helyzete. Károlyi kénytelen volt Olaszországba költözni, ahol a megélhetése biztosítására állást akart szerezni. Most egy római jelentés arról számol be, hogy gróf Károlyi Mihályt Velencében a Rialton inzultálták. A támadók a fején könnyebben megsebesítették Károlyt, aki most idegsokkban betegnek fekszik.

A III. osztályu kereseti adó.

A III. osztályu kereseti adó folytatólagos tárgyalása folyó év december hó 29-én a következő sorrendben fog történni. Lakatos: Benkó József, Krepsz József, Pék István, Gartner Márk, József Kálmán, Hammer Zsigmond, Ziegler Izrael, Zsulán János, Weisz János, Szerb György, Steiner Jakab, Stoll Béla, ifj. Panker Viktor, Lenkei Ferenc, Weber János, Princz és Hammer, Láng József, Balla Jenő, Liga fog. szöv., Szántó Péter és társai. Lókereskedők: Rosensohn Jenő, Fried Mór, ifj. Postás István, Übermáll Mór, Brunnhuber Gyula, Faragó Gyula, Borlódán János, Vetro Elek, Lómészáros: Merkler Gyula, Kohn Fábrián. Laptulajdonosok: Zima Tibor és társai, Lits Antal, Geller Ödön, Heils Aladár, Litolomai Korok, Stejn Adolf. Libavágó: Kocsuba Györgyné, Hunyadi Lászlóné, özv. Blaboli Frigvesné, Szabó Jánosné, Nagy Györgyné, Molnár Andrásné, Kovarek Miklósné, Gyümölcs-, tojás- és baromfi keresk.: Truca Milita, Stojits Kosztáné, özv. Căpos Jánosné, Gligorescu Julia, Joachim Józsefné, Jovanov Péterné, Ruszanda Flagn, Terezka Györgyné, Nán Nicolaj, ifj. Bordás István, Trucza Györgyné, Henegar Illésné, Joan Jencz, Pécskán Mihály, Mihajlov Konstantinné, Németh Ist-

A CIPÉSZEK SZENZÁCIÓJA!

Nem szegezzük többé a cipőt térdünkön!

Kis és nagy cipészek, rokkantak és amatőr cipészek és cipész újdonsági érdeklődők — továbbá pénzemberek — kereskedelmi utazók megtekinthetik és próbálhatják az örökös tartású „Petritiu“-féle szabadalmazott faszeg és tex cipő satu állványt. 5236

JOAN MUSZKA

cipésznel Arad, Strada Alexandri (Sarlac-utca) 3.

Tóth István

iparművész

rajziskolája megnyit. Növendékek jelentkezhetnek. Iparművészeti rajz és azoknak kivitele. Bővebben Str. Garagiale (Csiky Gergely-utca) 9. 5224

Bánáti Maria gyógyásványviz

litván gyógyászó, Boholti lithyumos savanyu víz, herral és pezsgővel elsőrangú ital. Kapható minden jobb fűszerkereskedésben. Főraktár Arad és Temesmegyékre 5239

Nicolae Kardos ásványviznagykereskedőnél **Arad.** Bekapcsolt telefon 686

ván és neje, Otthán Györgyné, Pakurár Iván, Péter Tódorné, Száva Péterné. Levélpapír kereskedők: ifj. Szűts Mihály, Steffik Mihályné, Simon Józsefné, Janovics Lajosné. Gépgyártó műhely: Kósa Tivadar. Liszt term. keresk.: Abony Árpád, Weisz Márkus, Bildhauer Alfréd, Jancsika Agoston, Vucsetics József, Herbstein Izsó. Likőr- és rum-szenc keresk.: Szemző Armin, Közkereseti társaság: Spitéler és Roth. Daráló malom: Mocsán György, Gyermek Milán, József Kálmán.

Választott főrendek.

BUDAPEST. A főrendiház összehívása a kormány eltökélt szándéka. A kormánynak megvan az elvi megállapodása a főrendiház megreformálására vonatkozólag. A főrendiházat a jövőben második kamarának vagy felsőháznak fogják nevezni. A felsőháznak természetesen más lesz az összetétele is, mint a főrendiháznak. Az a rendszer fog bekövetkezni, hogy minden kerület megválasztja a maga követjét a főrendiház számára. Általában a felsőház a demokratikusabb törvényhozásnak lesz egy olyan fak-tora, amelyben az érett megfontolás és az igazi hivatottság fog dominálni.

A szerkesztésért ideiglenesen **KÁROLY JÓZSEF** felel.

Cserezt: **ALEX. FRIGURE**

NYILTÉR.

A Duna Általános Biztosító Részvénytársaság igazgatósága és aradi vezérigénysége mély megilletődéssel jelenti, hogy az aradi vezérigénységnak 40 éven át volt főnöke

Laubner József ur

nyugalmasított ügyvezető titkár 1 hó 26-án élete 75-ik évében elhunyt. Öszinte kegyelettel őrizzuk meg emlékét. 5240

Tűzifa!

Wagron tételekben önként és aprítva házhoz szállítva a legolcsóbb árban szállít s ugyanott kész hordók, szőlőkarók, dongafa és faszén is kapható: 5161

M. Wieser

fatermelő és fakereskedő. Megrendelés eszközölhető az Ovar-téri faterlepen, az ujaradi hidhoz vezető uton.

Fratii Steiner

bőrkereskedése

Arad, Asztalos Sándor-u. 2-3. Fióküzlet Ujaradon. 9961
Mindennemű bőrárak és cipézkellékek legolcsóbb bevásárlási forrása. Szolid ár.

Köhögés,

vagy rekedtség ellen

Elwe pemetefucukorka legjobb.

Kapható mindenütt. 10041

Bel- és külföldi különlegességek érkeztek.

George Wajdits

„Jézus Szíve” gyógyszer-tára Bulevardul Regele Ferdinand I. (József főherceg-ut) 103

UJARADON

a főúton két lakóház eladó, a bennük lévő személyjogi, illetve reáljogi gyök szertárakkal együtt. Avagy külön-külön a házak is, a gyógyszer-tárak is. Feltételek megtudhatók Aradon dr. Barabás Béla jogtanácsadó irodájában Str. Cloșca (Szent László-utca) 7. sz. alatt. 5230

Raktáron van s azonnal szállítható

Kocsikenőcs
Tovottekenőcs
Hengerolaj tulhevitett gőznek
Kristályola
Faszijkorong
Drótszeg minden méretben
Patkósarok
Patkószeg
Kalapács
Trágyavilla
Reszelő
Klingerit és Moorit
Gummilemez
Gummitömlő
Darabos szalmiák
Szalmiák elemekhez
Csapágyfém minden fajta
Csiszolókörong
Fenőkészülék
JENKINS-szelep
Feszmerő
Körfűrész
Kendertömlő
Malomszitaselyem
Kötéláru
Tisztító pamut
Terményszák
Horganylemez
Kénap és virág
Csiszolópapír
Benzinmotorok fűrészasztalal és anélkül. 4968

Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület Géposztálya

Sibiu (Nagyseben), Salzgasse 22.